

PREDLOG ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PROBACIJI

EVA 2025-2030-0034

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Slovenija do leta 2018 kot edina država članica Evropske unije ni imela organizirane probacijske službe kot enovitega organa, pristojnega za izvrševanja skupnostnih sankcij in ukrepov (t.i. alternativne sankcije), ki bi na državni ravni skrbel za področje probacije, ga razvijal ter nadziral njihovo izvajanje. Do ustanovitve Uprave za probacijo so probacijske naloge opravljali državni tožilci, centri za socialno delo in zavodi za prestajanje kazni zapora, izvajanje hišnega zapora, s katerim se lahko nadomesti izvrševanje kazni zapora do devetih mesecev, pa je nadziralo sodišče samo ali prek policije. Priporočilo CM/Rec (2010) 1 Odbora ministrov državam članicam o pravilih Sveta Evrope o probaciji definira pojem probacije kot kazni in ukrepe, ki se izvajajo v skupnosti, so zakonsko predpisani in izrečeni storilcu kaznivega dejanja. Vključuje vrsto dejavnosti in ukrepov, kamor spadajo varstveno nadzorstvo, usmerjanje in pomoč z namenom vključevanja storilca v družbo ter povečanja varnosti v skupnosti.

S sprejetjem Zakona o probaciji (Uradni list RS, št. 27/2017), ki ga je Državni zbor sprejel 24. maja 2017, je bila dana podlaga za ustanovitev Uprave za probacijo, ki je bila ustanovljena 1. januarja 2018. S svojim delovanjem na petih lokacijah po Sloveniji je začela 1. aprila 2018. Namen probacije je, da omogoča celovito obravnavo storilca kaznivega dejanja v vseh fazah predkazenskega in kazenskega postopka, vključno z izvrševanjem kazenske sankcije, v okviru ene institucije, s čimer zagotavlja višjo raven strokovnosti in enotno prakso izvrševanja skupnostnih sankcij. Uprava za probacijo izvršuje devet probacijskih nalog. V sedmih letih delovanja se je Uprava za probacijo razvila v strokovno institucijo, ki učinkovito in strokovno opravlja probacijske naloge in pomeni velik kvalitativni napredek pri izvrševanju skupnostnih sankcij. Sedemletne izkušnje in spoznanja pri izvrševanju skupnostnih sankcij so pokazale potrebo po manjših spremembah in dopolnitvah, ki bodo izboljšale delovanje uprave pri izvrševanju probacijskih nalog.

Probacijski uslužbenci, ki izvršujejo probacijske naloge, se dnevno neposredno srečujejo s storilci kaznivih dejanj in storilci prekrškov ter so vsakodnevno izpostavljeni neposredni nevarnosti in psihičnim obremenitvam, hkrati pa izvrševanje probacijskih nalog pomeni, zaradi zelo odgovornega dela, tudi prevzemanje posebnih obremenitev, zato predlog zakona ureja določene dodatke in jim priznava status pooblaščenih uradnih oseb, kot je to urejeno pri drugih poklicih s podobno naravo dela (zaporski sistem, policija, ipd).

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Namen probacije je izvrševanje kazni in ukrepov v skupnosti, pri čemer se storilca kaznivega dejanja vključuje v družbo ter se mu nalaga izpolnitev določenih obveznosti in nalog, s ciljem

zmanjševanja ponovitev kaznivih dejanj ter zagotavljanja varnosti v skupnosti in zmanjšanja prezasedenosti zaporov.

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami se ne posega v sam koncept probacije, gre le za dopolnitev obstoječih določb, ki še jasneje urejajo posamezna vprašanja, za umestitev nekaterih določb, ki so trenutno urejena s pravilnikom, izdanim na podlagi Zakona o probaciji in ki po svoji vsebini bolj sodijo v sam zakon, ter s pravno podlago za pridobitev dodatnih podatkov od različnih organov in organizacij, vse s ciljem čim bolj kvalitetnega izvrševanja probacijskih nalog.

2.2. Načela

Temeljnih načel dosedanjega zakona predlog zakona ne spreminja in še vedno uresničuje naslednja načela:

- zakonitosti (pri izvajanju sankcij se osebam lahko naložijo le tiste obveznosti ali omejitve, ki so izrečene z odločbo ali drugim aktom, ki je podlaga za njihovo izvajanje),
- prostovoljnega soglasja in sodelovanja osebe pri sankcijah, ki se nanjo nanašajo,
- spoštovanja človekovih pravic osebe,
- spoštovanja človekovih pravic žrtev kaznivih dejanj – nediskriminacije glede na spol, raso, barvo kože, jezik, vero, invalidnost, spolno usmerjenost, politično ali drugo prepričanje, narodnost ali socialni izvor, pripadnost narodni manjšini, premoženje, rojstvo ali kakšno drugo okoliščino,
- sodelovanja z drugimi javnimi ali zasebnimi organizacijami ali skupnostmi,
- dostopnosti, nepristranskosti in učinkovitosti pritožbenih postopkov,
- rednega spremljanja in nadzorstva nad delom uprave.

2.3 Poglavitne rešitve

Predlog zakona ne posega v veljavno ureditev, pač pa le izboljšuje oziroma dopolnjuje veljavne zakonske določbe. S predlogom zakona se ureja način preverjanja identitete osebe, vključene v probacijo ter podrobnejše seznanjanje osebe z njenimi pravicami in obveznostmi. Oseba s podpisom izjave potrdi, da jo je svetovalec seznanil s pravicami in obveznostmi ter posledicami morebitnega nesodelovanja pri izvrševanju probacijske naloge.

Uprava za probacijo je v tem času razvila model za ocenjevanje dejavnikov tveganja in potreb kot delovni pripomoček svetovalcem pri pripravi osebnega načrta. Ker uporaba modela ni smiselna pri vseh probacijskih nalogah, predlog zakona določa, da se ocena dejavnikov tveganja in potreb s pomočjo modela opravi vedno, kadar je pri probacijski nalogi določeno varstveno nadzorstvo daljše od šestih mesecev. Prav tako se model uporablja pri pripravi poročil za državnega tožilca ali sodišče ali kadar svetovalec meni, da bi bilo smiselno narediti oceno s pomočjo modela.

Med izvrševanjem probacijske naloge svetovalec in oseba vzdržujeta stike. Predlog zakona razlikuje med osebnimi in drugimi stiki, pri čemer predstavlja osebni stik med svetovalcem in osebo individualni razgovor ali stike ob skupinskih srečanjih, drugi stiki pa potekajo po telekomunikacijskih sredstvih ali ob izvajanju nadzora. Vrsto in pogostost stika bo podrobneje uredil pravilnik o izvrševanju probacijskih nalog.

Osebnega načrta, ki ga pripravi svetovalec ob sodelovanju osebe, in pomeni individualizacijo načina izvrševanja probacijske naloge, po predlogu zakona ni več potrebno pripraviti, kadar je osebi naloženo delo v splošno korist po zakonu, ki ureja prekrške ali po zakonu, ki ureja kazenski postopek, saj gre v teh dveh primerih za manjše število naloženih ur dela in s tem posledično krajše probacijske naloge in kadar pravni akt ne vsebuje varstvenega nadzorstva. Predlog tudi ločuje med tistimi probacijskimi nalogami, pri katerih je obvezna uporaba modela dejavnikov tveganja in potreb

in tistimi, kjer se osebni načrt pripravi brez tega modela. V prvem primeru je treba osebni načrt pripraviti v 60 dneh od prve zglasitve osebe na probacijski enoti, v drugem primeru pa v 30 dneh.

O izvrševanju probacijskih nalog, pri katerih se izvršuje tudi varstveno nadzorstvo, svetovalec poroča organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, že med samim izvrševanjem, vsakih šest mesecev, vmesno poročanje ni potrebno pri tistih nalogah, kjer ni varstvenega nadzorstva – pri izvrševanju dela v splošno korist po zakonu, ki ureja kazenski postopek in po zakonu, ki ureja prekrške. Ob zaključku vsake probacijske naloge svetovalec pripravi končno poročilo za organ, ki zahteva njeno izvrševanje. Določeno je tudi, da ta rok teče od prejema pravnega akta.

Predlog zakona na novo določa kdaj se šteje, da oseba ne izpolnjuje naloženih obveznosti, ki so bile določene s pravnim aktom ali pa dogovorjene z osebnim načrtom. Te primere trenutno ureja Pravilnik o izvrševanju probacijskih nalog, predlagatelj pa meni, da je glede na vsebino primernejše, da to ureja zakon.

Probacijska enota izvršuje varstveno nadzorstvo ob pogojni obsodbi, pogojnem odpustu, delu v splošno korist po Kazenskem zakoniku ali pri izvrševanju hišnega zapor, zakon pa podrobneje določa kaj pomeni nadzor, varstvo in pomoč, pri čemer se s predlogom zakona opredeljuje pomoč kot svetovanje pri razreševanju stisk in težav, kar je ena glavnih komponent varstvenega nadzorstva. V predlogu dopolnitev je dano tudi pooblastilo svetovalcu, da se lahko poveže s policijo ali centrom za socialno delo in pridobi podatke, ki bi bili relevantni za izvrševanje naloge.

Zakon o probaciji določa, da izvrševanje dela v splošno korist za osebo pripravi, vodi in nadzoruje probacijska enota. Izvajalec sankcij, kjer oseba opravlja delo v splošno korist je lahko vsaka pravna oseba v Republiki Sloveniji, ki opravlja humanitarne ali komunalne dejavnosti, dejavnosti s področja varstva narave ali druge dejavnosti v javnem interesu, če teh dejavnosti ne izvaja izključno zaradi pridobivanja dobička. Predlog zakona dodatno dodaja še državne organe, kjer bi osebe tudi lahko opravljale delo v splošno korist. S tem bi se povečal nabor izvajalcev sankcij in skrajšale čakalne dobe za začetek izvrševanja dela.

Svetovalci, ki izvršujejo probacijske naloge opravljajo naloge, ki so povezane z večjo nevarnostjo in s posebno psihično obremenitvijo. Delo z osebami zahteva poseben pristop, znanja ter veščine, saj gre za opravljanje zelo zahtevnih in odgovornih nalog. Glavna vsebina dela z osebami, vključenimi v probacijo, se nanaša na pomoč, varstvo in nadzor s ciljem, da oseba izpolni vse naložene obveznosti, hkrati pa se sledi tudi cilju, da oseba ne bi več ponavljala kaznivih dejanj, torej gre za delovanje v smeri spreminjanja vedenja s ciljem uspešnega vključevanja v družbo in tudi za razreševanje različnih življenjskih situacij, kar lahko zmanjša tveganje za ponavljanje kaznivih dejanj. Svetovalec mora imeti neposredne osebne stike z osebo, tako na probacijski enoti kot tudi izven nje. Pri vseh probacijskih nalogah se probacijski uslužbenci neposredno srečujejo s storilci kaznivih dejanj in storilci prekrškov, glede na zahtevnost dela, naravo, vsebino ter cilje izvrševanja skupnostnih sankcij so vsakodnevno izpostavljeni neposredni nevarnosti (delo z osebami z motnjami vedenja in osebnosti, z osebami, ki izvršujejo nasilna kazniva dejanja, z osebami s težavami v duševnem zdravju, s težavami z zasvojenostjo ipd.). Obenem pa izvrševanje probacijskih nalog pomeni, zaradi zelo odgovornega dela, tudi prevzemanje posebnih obremenitev (npr. izvajanje nadzora nad hišnim zaporom, nad izvrševanjem probacijske naloge, nadzor na domu, nadzor pri izvajalcu sankcij, idr.) Predlog zakona zato ureja določen položaj za svetovalce, vodje probacijskih enot in direktorja, na način, da se jim dodeli status pooblaščenega uradne osebe, s tem pa tudi pravico do dodatnega pokojninskega zavarovanja v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, dodatka za stalnost za vsako začeto leto delovne dobe v upravi, pri čemer se v delovno dobo všteje tudi delovna doba, ko je bila pooblaščen uradna oseba upravičena do dodatka za stalnost pri drugem organu, dodatka za nevarnost in posebne obremenitve ter do dodatnih dveh dni letnega dopusta zaradi zahtevnosti dela.

Zaradi uresničevanja zakonitega in strokovnega izvrševanja probacijskih nalog Uprava za probacijo vodi zbirko podatkov o osebah in varstvo osebnih podatkov, kjer se zbirajo podatki o identiteti osebe, njenih družinskih članih ter o družinskem statusu, družinskih in socialnih razmerah osebe, o probacijskih nalogah in o izvrševanju probacijskih nalog. Med dosedanjim izvrševanjem probacijskih nalog in zbiranjem podatkov za zbirko podatkov se je pokazala potreba po zbiranju dodatnih podatkov zaradi učinkovitejšega izvrševanja, zato je v posamezne člene tega poglavja dodana podlaga za zbiranje dodatnih podatkov.

Temeljito je dopolnjen člen, ki določa, katere podatke Uprava za probacijo pridobiva od drugih upravljalcev o osebi in ki so nujni za izvrševanje probacijske naloge, kot npr. podatki policije, Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij ter podatki Ministrstva za pravosodje.

V predlogu zakona je podana podlaga, po kateri se znanstveno raziskovalnim organizacijam ali raziskovalcem v primerih, ko se določena raziskava ne more učinkovito izvesti z obdelavo anonimiziranih podatkov ali pa bi bilo to povezano z nesorazmernimi naporji ali stroški, daje možnost obdelave osebnih podatkov iz zbirke osebnih podatkov. Dostop do teh podatkov pod pogoji, določenimi v tem členu, odobri direktor Uprave za probacijo.

2.4 Normativna usklajenost predloga zakona

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom in s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava.

- z veljavnim pravnim redom:

Predlog zakona je skladen z določbami Ustave s področja kazenskega prava in z načeli Splošnega dela KZ-1 ter z ostalo kazensko zakonodajo.

- s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo:

Predlagane spremembe in dopolnitve so v skladu z veljavnimi načeli, mednarodni predpisi pa ne zavezujejo Republiko Slovenijo k določeni pravni ureditvi.

- s predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati: /

č) Usklajenost predloga zakona:

- s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi:

Uskladitev ni predvidena.

- s civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba neusklajenih vprašanj):

Se na nanaša.

- s subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona oziroma so dali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti):

Usklajenost Predloga zakona izhaja iz 7. točke te uvodne obrazložitve, kjer je predstavljeno strokovno usklajevanje.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

V zvezi s predlaganim 11. členom (33. člen ZPRo), ki ureja položaj probacijskega uslužbenca za tiste, ki izvršujejo probacijske naloge, ocenjujemo, da bo ta sprememba imela dodatne finančne posledice za državni proračun, in sicer okvirno 220.000 EUR v 2026, v letu 2027 230.000 EUR ter 240.000 EUR v letu 2028. Sredstva niso zagotovljena.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

/

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

5 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost ureditve pravu Evropske unije

Pravo EU področja probacije posebej ne ureja.

Pravo Evropske unije

Instrumenti EU:

Okvirni sklep Sveta EU o evropskem nalogu za nadzor v predkazenskih postopkih med državami članicami EU (European supervision order)

Okvirni sklep Sveta EU o uporabi načela vzajemnega priznavanja sodb in pogojnih odločb zaradi zagotavljanja nadzorstva nad spremljevalnimi ukrepi in alternativnimi sankcijami – (27. november 2008, Ur.l. EU 16.12.2008) – Council Framework Decision 2008/947/JHA of 27 November 2008 on the application of the principle of mutual recognition to judgements and probation decisions with a view to the supervision of probation measures and alternative sanctions.

Zgornji dokument o uporabi načela vzajemnega priznavanja sodb in pogojnih odločb zaradi zagotavljanja nadzorstva nad spremljevalnimi ukrepi in alternativnimi sankcijami je EU pripravljala in usklajevala nekaj let. Sam dokument in tudi pričakovanje strokovnjakov, ki so ga pripravljali, napotuje na ustanovitev nacionalne probacijske službe, ki se bo morala povezovati z nacionalno službo druge države, kjer bo tekel predkazenski ali kazenski postopek zoper našega državljana oziroma rezidenta in bo sodnik odločal o izreku alternativne sankcije, ki bi se izvrševala v naši državi.

Namen vzajemnega priznavanja in nadzorstva nad pogojnimi kaznimi, pogojnimi odložitvami izreka kazni, alternativnimi sankcijami in odločbami o pogojnem odpustu je povečati možnost za ponovno vključitev obsojene osebe v družbo tako, da se ji omogoči vzdrževanje družinskih, jezikovnih, kulturnih in drugih vezi, pa tudi izboljšanje spremljanja izpolnjevanja spremljevalnih ukrepov in alternativnih sankcij ter tako preprečiti povratništvo z ustreznim upoštevanjem varstva žrtev in širše javnosti.

V Evropi že vrsto let deluje tudi Mednarodna organizacija za probacijo, t.j. CEP – Confederation of European Probation, ki povezuje strokovnjake evropskih držav, ki delujejo na področju izvrševanja kazenskih sankcij, predvsem na področju alternativ. Sodeluje s Svetom Evrope in Evropsko Unijo na področju razvijanja probacijskih služb in mednarodnih standardov. Ministrstvo za pravosodje je član organizacije od leta 2009, Uprava za probacijo pa vse od začetka njenega delovanja in od organizacije dobiva vso potrebno podporo pri strokovnih vprašanjih ter pri razvojnih strategijah naše države na tem področju.

Priporočilo CM/Rec(2010)1 Odbora ministrov državam članicam o pravilih Sveta Evrope o probaciji:

Svet Evrope si prizadeva, da bi se dosegla čim večja enotnost zakonskih ureditev na tistih področjih, ki so v skupnem interesu. Priporočilo definira probacijo in skupnostne sankcije, temeljni namen probacije ter izpostavi temeljna načela probacijskih služb. Glavni poudarki priporočila so na organizaciji in položaju uslužbencev ter ustrezni umestitvi probacijske službe v pravosodni sistem. Priporočila poudarjajo potrebno po zadostnem številu probacijskih uslužbencev, ki bi imeli takšno obremenitev (ang. »caseload«), ki bi jim omogočala kakovosten nadzor, vodenje in pomoč osebam in, če je mogoče tudi sodelovanje z družino osebe. Opredeljujejo odgovornost in odnose z drugimi službami, kjer se izpostavlja nujnost medinstitucionalnega sodelovanja.

Priporočila zajemajo tudi opis probacijskega dela, ki se nanaša na pripravo poročil za pravosodne organe, delo v splošno korist, delo z osebo, napoteno v probacijo, opis postopka varstvenega nadzorstva, s ciljem rehabilitacije in resocializacije.

Prav tako poudarjajo pomen in vlogo strokovno usposobljenega kadra, zato so nujna izobraževanja in specializirana usposabljanja, s katerimi se razvija znanje, veščine in vrednote probacijskih uslužbencev in to ves čas njihove profesionalne kariere.

Priporočilo CM/Rec (2017) 3 Odbora ministrov državam članicam o evropskih pravilih o skupnostnih sankcijah in ukrepih:

Namen priporočil je zagotoviti smernice državam članicam o uvedbi in uporabi skupnostnih sankcij in ukrepov, da bi lahko v celoti izkoristile njihove prednosti in zaščitile temeljne pravice vseh vpletenih oseb. Zajemajo temeljna načela skupnostnih sankcij in pravni okvir urejanja skupnostnih sankcij v državah. Podajajo usmeritve za izvajanje skupnostnih sankcij in metode dela, ki so prilagojene vsakemu posameznemu primeru ter so skladne s strokovnimi standardi. Skupnostna sankcija se uvede po tem, ko je podano soglasje osumljenca oziroma storilca kaznivega dejanja.

Med priporočili je tudi napotilo državam, da zagotovijo visoko usposobljen kader za izvrševanje skupnostnih sankcij, ki se morajo vseskozi izobraževati in usposablјati, država pa mora poskrbeti za zadostno število oseb, odgovornih za izvedbo sankcij in ukrepov, da bodo lahko svoje naloge učinkovito izpolnjevale. Urejajo tudi pritožbene postopke, nadzorstvene naloge ter sodelovanje z javnostjo.

Evropski odbor za vprašanja kriminalitete(CDPC)

CDPC je pripravil smernice za zaposlovanje, izbiro, izobraževanje, usposabljanje in strokovni razvoj zaporniškega in probacijskega osebja. Smernice med drugim poudarjajo pomen stalnega usposabljanja in strokovnega razvoja. Teme usposabljanja vključujejo delo z osumljenci in storilci, ki so tuji državljani, ter uporabo informacijske tehnologije. Cilj smernic je zagotoviti, da je osebje dobro opremljeno za zagotavljanje učinkovitega nadzora, oskrbe in pomoči osumljencem in storilcem kaznivih dejanj, kar prispeva k javni varnosti in uspešni reintegraciji.

Smernice za zaporske in probacijske službe glede radikalizacije in nasilnega ekstremizma:

Smernice priporočajo ukrepe za zaporski in probacijski sistem z namenom preprečitve radikalizacije oseb, vključenih v probacijo, kot tudi kako odkriti radikalizirane osebe, z njimi delati in jih odvrčati od teh dejanj. Poudarek je na skrbni izbiri probacijskih uslužbencev, z znanjem jezikov in občutkom za kulturno raznolikost, predvsem pa je poudarek na ustreznem usposabljanju osebja v ta namen.

Priporočilo CM/Rec (2021) 6 o ocenjevanju, upravljanju in ponovnem vključevanju oseb, ki so obtožene ali obsojene zaradi kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost

Priporočilo se nanaša na obravnavo storilcev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost in poudarja usmerjeno oceno tveganja ter individualne načrte dela s ciljem zmanjšanja ponovitve kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivosti. Z oceno tveganja se preuči naravo, resnost in vzorec kaznivih dejanj ter opredelijo značilnosti posameznika, vključno z rizičnimi in zaščitnimi dejavniki, ki vplivajo na izvršitev kaznivega dejanja. Na podlagi ocene se pripravi individualiziran načrt obravnave.

5.2 Prikaz ureditve v državah članicah Evropske unije

Najpomembnejše mednarodne dokumente, ki opredeljujejo izvrševanje skupnostnih sankcij in ukrepov, so sprejeli Organizacija združenih narodov, Svet Evrope in Evropska unija. V evropskem prostoru deluje tudi mednarodna Evropska organizacija za probacijo (*The Confederation of European Probation – CEP*), ki skrbi za razvoj alternativnih sankcij v evropskem prostoru.

Priporočila Sveta Evrope o probaciji, ki jih je sprejel Odbor ministrov držav članic Sveta Evrope 20. januarja 2010 opredeljujejo probacijsko službo kot katerikoli organ, ki je zakonsko določen za izvrševanje nalog na področju izvrševanja kazni in ukrepov, ki se izvajajo v skupnosti, so zakonsko predpisani in izrečeni storilcu kaznivega dejanja. Na kratko gre za organizacijo, ki skrbi in razvija skupnostne sankcije in ukrepe, torej sankcije, kjer obsojenemu ni potrebno na prestajanje kazni v zapor. Gre za kazni in ukrepe, ki vključujejo nekatere omejitve njihove svobode z naložitvijo pogojev ali obveznosti. Kazni in ukrepe na podlagi zakona izreče sodišče. Vse države članice EU imajo na nacionalni ravni enovito organizacijo, ki skrbi in razvija to področje.

Tovrstne službe so organizirane povsod po Evropi. Vse sodijo pod okrilje ministrstev za pravosodje, organizirane so na enak način kot zaporske uprave, ponekod delujejo skupaj v okviru enovite organizacije, poznamo pa tudi primere, ko imajo zasebne organizacije koncesijo s strani ministrstva. Storitve plačuje država prek ministrstva. Delujejo na podlagi posebnih zakonov o probaciji ali pa so njihove naloge opredeljene v Kazenskem zakoniku ali Zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij.

Pojem "probacija" se pri tem uporablja za razne probacijske aktivnosti na kazenskopravnem področju, kot so: izdelava socialnih poročil, aktivnosti v zvezi s skupnostnimi sankcijami, aktivnosti v zaporskih sistemih, nadzor, probacija kot sankcija, dejavnosti za preprečevanje kriminalne aktivnosti itd.

Aktivnosti na področju probacije in alternativnih sankcij so v evropskem prostoru osrednja tema strokovnih posvetovanj na področju izvrševanja kazenskih sankcij.

V zadnjem obdobju se je zgodilo veliko sprememb na omenjenem področju. V centralni in vzhodni Evropi, v državah, ki nimajo tradicije v probaciji, so se razvijale skupnostne sankcije in ustanavljale nacionalne probacijske službe.

V državah zahodne Evrope z daljšo tradicijo v probaciji, se je delo probacijskih služb razširilo od tradicionalne skrbi za odpuščene obsojence («after care») v vključevanje na vseh stopnjah kazensko pravnega sistema in izvajanja skupnostnih sankcij in ukrepov.

Dolgo časa je bila vloga probacije omejena na izvajanje pomoči obsojencem, na nadzor storilcev kaznivih dejanj med pogojno obsodbo in pogojnim odpustom s prestajanja zaporne kazni. Z razvojem dela v korist skupnosti in drugih sankcij in ukrepov so se probacijske aktivnosti v večji meri prenesle iz zaporov v zunanji svet z nadzorom in izvrševanjem skupnostnih sankcij in ukrepov v različnih fazah kazenskega postopka. Vsem tem sankcijam je skupno to, da je vanje vključena družbena skupnost. Govorimo lahko o v skupnost usmerjenem kazenskem pravosodju, kjer ima skupnost pomembno vlogo pri izvrševanju kazenskih sankcij s poudarkom na reintegraciji storilcev kaznivih dejanj v družbo in z upoštevanjem potreb žrtev kaznivih dejanj.

Vse to je zahtevalo potrebo po organizaciji, ki lahko organizira, pripravi, izvaja in nadzira skupnostne sankcije in ukrepe v tesnem sodelovanju z zasebnimi, poljavnimi in javnimi organizacijami in institucijami. Vse to je vplivalo tudi na spremembo socialnega profila obstoječih služb probacije in reorganizacijo tako, da so postale pomemben partner na področju kazenskega pravosodja.

Tudi Svet Evrope je pripravil priporočila za probacijo v Evropi. Ta priporočila predstavljajo kakovostne standarde za delovanje teh služb.

Evropska Unija je delovala na tem področju s pripravo in sprejemom Vzajemnega priznavanja spremljevalnih ukrepov in alternativnih sankcij .

Mednarodna organizacija za probacijo – CEP je podala iniciativo za pripravo in izdajo primerjalne študije o probacijskih sistemih v Evropi. Izdana je bila v posebni in obsežni publikaciji z naslovom Probation in Europe (2008).

5.2.1 Organiziranost probacijskih služb

Za vse probacijske službe je značilno, da jih ustanovi država kot centralno nacionalno strukturo, ki je v pristojnosti ministrstva za pravosodje.

Lahko jih razdelimo v naslednje sklope:

- Ista vodstvena struktura kot zaporska uprava (Bolgarija, Danska, Estonija, Finska, Francija, Italija, Litva, Norveška, Španija, Švedska, Anglija, Hrvaška);
- Neodvisna probacijska služba kot oddelek ali nacionalna agencija v pristojnosti ministrstva za pravosodje (Irska, Romunija, Portugalska);
- Druga "parapravosodna" služba: zaščita žrtev, mediacija... (Madžarska, Belgija);
- Izjemi (Luksemburg kot del tožilstva, Škotska – lokalne socialne službe pravosodja – criminal justice social work);
- Posebnost (Italija, kjer sta zaporska uprava in probacijske službe pod ministrstvom za notranje zadeve);
- Ločene pristojnosti med probacijskimi in socialnimi službami znotraj pravosodja (Nemčija, Katalonija, Švica. Npr. v Nemčiji so probacijske službe organizirane tudi pri regionalnih sodiščih, ali pri socialnih službah, ministrstvo za pravosodje koordinira te dejavnosti);
- Zasebne institucije: Avstrija, Nizozemska, toda nadzor nad izvajanjem in finančna sredstva zagotavlja ministrstvo za pravosodje.

Nacionalne strukture se delijo na regijske in lokalne službe.

Financiranje

Probacijske službe se praviloma financirajo iz sredstev Ministrstva za pravosodje.

Tako kot v Sloveniji, tudi druge države uporabljajo različne stopnje zahtevnosti dela. Skupno vsem državam je, da se zahteva najmanj univerzitetna stopnja izobrazbe za probacijske uslužbenke, ki delo opravljajo s storilci kaznivih dejanj,

Opravljen je bila primerjalno pravna analiza ureditve probacijske službe v treh državah članicah Evropske unije.

Irska

Na Irskem ima probacija dolgo tradicijo. Ob koncu šestdesetih let se je probacija izvajala predvsem kot izvajanje probacijskih aktivnosti po nalogu sodišč in kot nadzor nad pogojno izpuščenimi obsojenci. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja so sodišča začela sodelovati s probacijskimi službami na področju izdajanja poročil pred izrekanjem kazenskih sankcij kot pomoč pri odločitvi za izrek ustrezne kazenske sankcije. Potrebe sodišč po pripravi takšnih poročil so se bliskovito povečevale – od prvotnih 150 zahtev v prvem letu izdajanja takšnih poročil leta 1979, do skoraj 7000 zahtev v letu 2006. Vse to je narekovalo tudi potrebo po usklajevanju programov, ki bi ljudem na pogojnem odpustu omogočili vključevanje v družbo brez ponovitve kaznivih dejanj. Iz te potrebe je nastalo tudi prvo zatočišče za brezdomske storilce v letu 1969, kasneje so se razvili tudi programi za storilce s težavami z alkoholom, drogami, seksualnimi motnjami, pomanjkanjem socialnih veščin in drugi. V letu 1980 se je probacijska služba organizirala po regijah in se preoblikovala v »Probacijsko in socialno službo«.

Na Irskem imajo eno nacionalno agencijo za probacijo – Probation Service, ki je neprofitna organizacija, v celoti financirana s strani države in deluje pod okriljem Ministrstva za pravosodje, enake možnosti in zakonodajne reforme. Njena prvotna funkcija – pomoč in podpora storilcem zaradi preprečitve ponavljanja kaznivih dejanj, se je z leti razširila tudi na pomoč in zaščito žrtvam kaznivih dejanj.

Zelo pomembna naloga Probacijske službe je priprava poročila pred sodno odločitvijo v kazenski zadevi. Takšno poročilo služi sodišču pri odločitvi o primerni vrsti sankcije. Lahko ga zahteva le sodnik in nihče drug. Storilec lahko odkloni svoje sodelovanje pri pripravi takšnega poročila, zavedati pa se mora, da ima takšna odklonitev lahko za posledico izrek zaporne kazni namesto alternativne, saj sodnik nima dovolj informacij o tem, katera oblika sankcije bi bila za tega storilca najbolj primerna. Probacijska služba je zadolžena tudi za izvrševanje skupnostnih sankcij (pogojni odpust, pogojni odpust z varstvenim nadzorstvom, odloženi pregon).

Probacijski uslužbenec mora imeti diplomo tretje stopnje ali diplomu iz socialnega dela oziroma podobne usmeritve ter najmanj eno leto delovnih izkušenj. V zadnjem času se kvalifikacije kandidatov za probacijsko delo še izboljšujejo in vedno več kandidatov je takšnih, ki imajo posebna znanja, potrebna za izvajanje probacije. Vsak novi uslužbenec mora opraviti dvotedenski tečaj, na katerem se seznanijo z vlogo probacijske službe znotraj kazenskega sistema.

Norveška

Probacija se je na Norveškem začela kot lokalna prostovoljska organizacija leta 1849, z nudenjem humanitarne pomoči izpuščenim obsojencem z namenom njihove reintegracije v družbo. Pomoč je bila prostovoljna, izpuščenim obsojencem so jo morali poiskati sami. Začetek probacije sovpada tudi z ustanavljanjem modernejših zaporov po vzoru Anglije. Naslednja faza v razvoju probacije je povezana z zakonodajnimi spremembami v letu 1919, v katerih je bila probacija vključena v kazenski sistem. Število lokalnih probacijskih služb je v tem času narastlo od 9 v letu 1916 na 99 v letu 1922 in v tem

času je bila tudi ustanovljena Nacionalna probacijska organizacija. V tistem času je bila naloga probacijske službe priprava poročila (pre-sentence report), nadzor nad pogojno izpuščenimi in pogojno obsojenimi, čeprav je glavna dela probacijskih služb še vedno odpadla na socialno delo z odpuščenimi obsojenci in njihovimi družinami. Razprava o bodoči vlogi probacijskih služb se je znova odprla v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, natančneje leta 1964, ko je bila na novo opredeljena vloga socialnih služb z novim zakonom, ki je priznaval vsem državljanom pravico do socialne pomoči in podpore, ne glede na razlog, zaradi katerega potrebujejo pomoč. Mnogi so takrat zato menili, da bi se lahko naloge probacijske službe razdelile med centre za socialno delo in policijo, drugi pa, da naj bi se integrirale v zaporski sistem. Z novo politično strukturo je bila sprejeta bela knjiga v letu 1978 in z njo dane podlage za integracijo probacijske službe v zaporsko administracijo, ki se je ob tej priliki preimenovala v Correctional Service. Od konca 80-tih let prejšnjega stoletja so skupnostne sankcije postale samostojne sankcije.

Zaporska in probacijska uprava sta organizirani znotraj ministrstva za pravosodje in sicer kot Correctional Service. Probacijska uprava je regionalno razdeljena na šest regionalnih administracij, ki med seboj tesno sodelujejo. Skupaj imajo 44 probacijskih enot po celi državi. Glavne naloge probacijskih uradov so: izvrševanje skupnostnih sankcij in ukrepov, izvajanje programa za storilce kaznivih dejanj, ki so vozili pod vplivom alkohola in izvajanje programa obravnave odvisnosti (vse sankcije izreka sodišče), na drugi strani pa skrbijo za nadzor nad pogojno odpuščenimi iz zapora in za izvajanje hišnega zapora oz. hišnega zapora z elektronskim monitoringom. Med drugim so njihove naloge vezane tudi na pripravo poročil na zahtevo sodišč, s ciljem izbire primerne sankcije. Poleg tega izvajajo tudi individualno supervizijo za storilce kaznivih dejanj, svetovalne razgovore, različne socialne treninge in mediacijo, del njihovih nalog pa se nanaša tudi na izobraževanje storilcev in vodenje edukacijskih skupin.

Probacijo izvajajo uslužbenci, ki imajo večinoma univerzitetno ali magistrsko izobrazbo s področja socialnega dela, mnogi od njih imajo dodatna znanja s področja reševanja stanovanjskih vprašanj, družinske terapije, duševnega zdravlja, zdravljenja odvisnosti, nekateri imajo tudi izobrazbo s področja kriminologije, prava, sociologije. Z uvedbo nadzora hišnega zapora z elektronskim monitoringom, so se probacijskim službam pridružili tudi uslužbenci, ki imajo ustrezna znanja s področja zaporskega sistema.

Probacijska uprava je tesno vpeta v lokalno skupnost, skrbi za razvoj mreže, kjer se izvajajo skupnostne sankcije, povezuje se z vladnimi in nevladnimi organizacijami, s ciljem čim bolj uspešne vključitve storilca v družbo. Prav tako se povezujejo z zaporskim sistemom, s katerim izvajajo različne projekte, enako s ciljem čim bolj uspešne vrnitve v socialno okolje.

Hrvaška

Hrvaška je pričela s prvimi aktivnostmi vzpostavitve probacijske službe v letu 2004, saj so se v sklopu izrekanja in izvrševanja kazenskih sankcij srečevali s številnimi težavami (prezasedenost zaporov, velik delež pripornikov, redko izrekanje alternativnih sankcij, počasni sodni postopki, neustrezna post penala, pomanjkanje služb, ki bi skrbele za izvrševanje in nadzor nad osebami, ki so bile pogojno obsojene z varstvenim nadzorom oz. pogojno odpuščene z varstvenim nadzorom). V letu 2004 so izvedli več evropskih projektov, katerih cilj je bil preučitev možnosti vzpostavitve probacijske službe, v letu 2008 pa so sprejeli strategijo vzpostavitve omenjene službe.

Pri prvih korakih so imeli pomoč kolegov iz Velike Britanije, ki so pripravili ključne dokumente za vzpostavitev službe, prav tako so za njih oblikovali model ocene kriminogenih dejavnikov in ocene ponovitvene nevarnosti (RNR model). Prvi zakon o probaciji so sprejeli leta 2009. Po sprejemu zakona so pričeli z vzpostavljanjem probacijskih služb, pri čemer je del uslužbencev prišlo iz zaporskega sistema, del iz drugih delov javnega sektorja, del uslužbencev pa so pridobili z javnim razpisom. Sledilo je izobraževanje uslužbencev, v letu 2011 so se formirali prvi probacijski uradi.

Probacija deluje znotraj Ministrstva za pravosodje kot Uprava za zatvorski sustav i probacijo in ima centralni urad ter 15 probacijskih uradov po celi Hrvaški.

Glavne značilnosti probacijske službe na Hrvaškem:

- probacijske aktivnosti se izvršujejo samo pri storilcih kaznivih dejanj, ne pa pri storilcih prekrškov; prav tako se ne ukvarjajo z mladoletniki,
- začetki probacijske službe izhajajo iz dela v splošno korist – sprva je bila služba umeščena kot oddelek za izvrševanje alternativnih kazni, nato se je preoblikoval v sektor za probacijo znotraj Ministrstva za pravosodje,
- prve kadre so izbrali iz obstoječih sistemov (zaporskega in socialnega), nato so se odločili za sprejem povsem novih strokovnjakov različnih profilov (soc. delavci, soc. pedagogi, psihologi, pravniki),
- prve naloge so se nanašale na delo v splošno korist in na pogojno obsodbo z varstvenim nadzorom, nato so širili nabor nalog, ko so širili službo in urade,
- po odprtju vseh uradov so v 3 letih zabeležili, da vsako leto število zadev naraste, to število se je v tem obdobju podvojilo; uspešno rešenih zadev je čez 90%,
- v sklopu nalog izvajajo tudi terensko delo – na pot odhajata vedno 2 uslužbenca,
- pomemben podatek je, da je vstop v probacijo na prostovoljni ravni, storilec nosi vse stroške - v preteklosti so imeli podobno ureditev, kot je v Sloveniji, s spremembo zakona so to ukinili; izhajajo iz dejstva, da je nadomestna kazen ali pogojna obsodba za storilca boljša in da mora tudi storilec sprejeti dejstvo, ali je pripravljen določen delež povrniti družbi,
- v sklopu svojih nalog imajo predpisano tudi pripravo poročil za sodnika in tožilca – v praksi imajo težave, ker se sodni organi redko poslužujejo te možnosti; probacijska služba izvaja promocijo poročil pri pristojnih organih, z namenom, da bo teh poročil več → izpostavijo pomembnost osebnega stika s sodnimi organi,
- z uporabniki pripravijo individualni načrt probacijskih aktivnosti, ki ga podpiše storilec kaznivega dejanja in probacijski uslužbenec → uporaba enotnih vzorcev po vseh uradih,
- v kazenskem zakoniku je določeno, da se mora kazen do 6 mesecev izvršiti v skupnosti, razen če kazen ne bi dosegla svojega namena,
- centralna služba izvaja nadzor nad delom uradov → vodijo elektronsko evidenco podatkov (vsak urad vidi svoje zadeve, centralna služba vse) → vsak obsojenec ima svojo številko zadeve, v katero se vnašajo vsi dokumenti (tudi razgovori, zapisi),
- poseben poudarek dajejo sodelovanju z vsemi pomembnimi akterji, pripravili so tudi določene protokole (npr. protokol sodelovanja s Policijo), potrebno je vlagati v ozaveščanje akterjev, zato izvajajo številne delavnice, posvete → boljša kot je komunikacija, boljše je sodelovanje.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov

Določbe predloga zakona ne posegajo v postopke oziroma poslovanje javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Določbe predloga zakona ne prinašajo administrativnih posledic za obveznosti strank.

Predlog zakona ne predvideva povečanja stroškov strank.

Predlog zakona ne vpliva na čas urejanja zadev strank.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Sprejeti zakon bo predstavljen na spletnih straneh Ministrstva za pravosodje v okviru vladnega spletnega portala gov.si. in objavljen v Uradnem listu RS.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

/

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

/

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Andreja Katič, ministrica za pravosodje
- Mag. Andreja Kokalj, državna sekretarka
- Dr. Danijela Mrhar Prelič, direktorica Uprave za probacijo
- Barbara Starič Strajnar, sekretarka, Uprava za probacijo

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o probaciji (Uradni list RS, št. 27/17) se 7. člen spremeni tako, da se glasi:

»7. člen
(obveznosti osebe)

Oseba mora:

- izpolnjevati vse obveznosti in navodila, ki ji jih je naložilo sodišče, državni tožilec ali komisija za pogojni odpust,
- sodelovati pri izdelavi ocene dejavnikov tveganja in potreb,
- sodelovati pri pripravi osebnega načrta,
- izpolnjevati vse obveznosti in navodila, določene v osebnem načrtu,
- sodelovati s svetovalcem, vzdrževati stike, se udeleževati dogovorjenih terminov obravnave ter se redno odzivati na pozive in vabila,
- nemudoma sporočiti spremembo naslova stalnega ali začasnega bivališča, bolniško odsotnost in druge podatke, pomembne za izvajanje probacije,
- navajati resnične podatke, potrebne za izvrševanje probacijske naloge.«

2. člen

Za 7. členom se doda nov 7.a člen, ki se glasi:

»7. a člen

(identifikacija in seznanitev osebe s pravicami in obveznostmi)

(1) Ob prvem srečanju svetovalec preveri identiteto osebe, ji pojasni razlog identifikacije in zahteva vpogled v identifikacijski dokument z njeno fotografijo. Če je oseba zakrita ali zamaskirana, sme svetovalec zahtevati, da se odkrije, zato da lahko nedvomno ugotovi njeno identiteto. Če svetovalec dvomi o pristnosti javne listine, ali če je oseba nima, ali identitete ni mogoče z gotovostjo ugotoviti, sme svetovalec ugotavljati identiteto z razgovorom, v katerem preverja podatke o identiteti z uporabo drugih listin, s pomočjo drugih oseb ali na drugem kraju ali na način, ki ga predlaga identificirana oseba, če je varen in razumen. Če svetovalec ne more ugotoviti identitete osebe, zahteva ugotovitev identitete od policije.

(2) Po opravljenem preverjanju identitete svetovalec pojasni osebi kako poteka izvrševanje probacijske naloge in jo seznanji z njenimi pravicami in obveznostmi. Oseba podpiše izjavo, s katero potrdi, da je seznanjena z obveznostmi, pravicami in posledicami nesodelovanja pri izvrševanju probacijske naloge.«

3. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13. člen
(ocena dejavnikov tveganja in potreb)

(1) Svetovalec izdelava oceno dejavnikov tveganja in potreb s pomočjo uporabe delovnega pripomočka, ki ga predpiše direktor (v nadaljnjem besedilu: model), kadar pravni akt vsebuje varstveno nadzorstvo daljše od šestih mesecev, za izdelavo poročila za sodišče ali državnega tožilca ali kadar meni, da je to potrebno.

- (2) Za pripravo ocene dejavnikov tveganja in potreb iz prejšnjega odstavka se uporabljajo osebni podatki iz zbirke podatkov o osebah, ki jo uprava vodi na podlagi 37. člena tega zakona ter drugi podatki.«

4. člen

Za 14. členom se doda nov 14. a člen, ki se glasi:

»14. a člen

(izvrševanje probacijske naloge)

- (1) Med izvrševanjem probacijske naloge morata svetovalec in oseba vzdrževati redne stike.
- (2) Stiki so osebni stiki in drugi stiki. Osebni stik je neposredni stik med osebo in svetovalcem in se izvaja v obliki individualnih razgovorov ali skupinskih srečanj. Drugi stiki so stiki, ki se izvajajo po sredstvih elektronskih komunikacij, ki omogočajo naknadno izkazovanje, da je stik bil vzpostavljen, ter stiki ob izvajanju nadzora.
- (3) Stiki se glede na vrsto probacijske naloge in tveganja ter potreb osebe, ugotovljene s pomočjo modela, razlikujejo glede na vrsto stika in pogostost stika. Vrsto in pogostost stika podrobneje določa pravilnik. Stiki z osebo se izvajajo v obliki osebnih in drugih stikov v obliki individualnih razgovorov ali skupinskih srečanj, ki potekajo v probacijski enoti, pri izvajalcih individualnih ali skupinskih socialnovarstvenih, izobraževalnih, psihosocialnih, zdravstvenih ali drugih ustreznih programov, ki jih izvajajo organi, organizacije, nevladne organizacije ali druge pravne ali fizične osebe (v nadaljnjem besedilu: izvajalec sankcij), na domu osebe ali v drugih prostorih.«

5. člen

15. člen se spremeni tako, da se glasi:

»15. člen

(osebni načrt)

(1) Osebni načrt je individualiziran način izvrševanja sankcije, ki jo je določil organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge. Osebni načrt se pripravi glede na vrsto probacijske naloge s pomočjo modela, razgovora z osebo, individualnih potreb ter okoliščin osebe in osebnih podatkov iz zbirke podatkov o osebah iz prve alineje drugega odstavka 37. člena tega zakona ter drugih podatkov, ki niso osebni podatki, pridobljenih na podlagi tega zakona. Oseba mora pri pripravi osebnega načrta aktivno sodelovati.

(2) V osebnem načrtu se opredelijo stiki med osebo in svetovalcem, morebitnimi izvajalci sankcij, po potrebi se opredelijo tudi dejavniki tveganja in cilji za odpravo teh dejavnikov ter trajanje probacijske naloge. Med izvrševanjem probacijske naloge se lahko osebni načrt spreminja in dopolnjuje.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se osebni načrt za osebe, ki jim je izvršitev dela v splošno korist določena po zakonu, ki ureja kazenskih postopek ali po zakonu, ki ureja prekrške, ne izdelata.

(4) Osebni načrt potrdi vodja probacijske enote najpozneje v 60 dneh, osebni načrt pri katerem uporaba modela ni obvezna, pa najpozneje v 30 dneh od prve zglasitve osebe na probacijski enoti. Oseba s svojim podpisom sprejme osebni načrt. Če oseba osebnega načrta ne podpiše, probacijska enota obvesti organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, ki lahko v skladu z zakonom, po katerem ji je bila sankcija izrečena, prekliče izrečeno sankcijo, na kar mora biti oseba opozorjena pred začetkom priprave osebnega načrta.«

6. člen

16. člen se spremeni tako, da se glasi:

»16. člen
(spremljanje naloženih obveznosti)

- (1) Svetovalec spremlja in nadzira ali oseba izpolnjuje obveznosti, ki so ji bile naložene ter hkrati opozarja osebo na morebitna odstopanja od izpolnjevanja naloženih obveznosti.
- (2) Izvajalci sankcij, pri katerih se izvršuje delo v splošno korist ali navodilo, morajo v skladu z dogovorom probacijski enoti poročati o poteku izvajanja naloženih obveznosti za posamezno osebo.
- (3) O izvrševanju probacijskih naloge iz 5., 6., 7. in 8. točke 9. člena tega zakona svetovalec poroča organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, vsakih šest mesecev. Rok za izdelavo poročila začne teči od datuma prejema pravnega akta.
- (4) V poročilu iz prejšnjega odstavka lahko svetovalec glede na uspešnost izvajanja varstvenega nadzorstva ali navodil naloženih ob varstvenem nadzorstvu, predlaga spremembo ali odpravo navodil oziroma ustavitev varstvenega nadzorstva.
- (5) Ob koncu probacijske naloge svetovalec izdelava končno poročilo o njenem poteku ter ga posreduje organu, ki je zahteval izvrševanje probacijske naloge.
- (6) Kadar se izvršuje delo v splošno korist po zakonu, ki ureja prekrške ali po zakonu, ki ureja kazenski postopek, svetovalec pripravi le končno poročilo o poteku probacijske naloge.«

7. člen

17. člen se spremeni tako, da se glasi:

»17. člen
(posledice neizpolnjevanja naloženih obveznosti)

- (1) Če svetovalec ugotovi, da oseba v celoti ali deloma ne izpolnjuje obveznosti, določenih s pravnim aktom ali osebnim načrtom, ne izpolnjuje naloženih navodil ali se izmika stiku s svetovalcem ali kako drugače krši naložene obveznosti, na to opozori osebo, ali pa organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, predlaga spremembo sankcije ali navodil.
- (2) Šteje se, da oseba ne izpolnjuje navodil ali obveznosti, dogovorjenih v osebnem načrtu, oziroma se izmika stikom s svetovalcem, če:
  1. ne izpolnjuje obveznosti določenih s pravnim aktom;
  2. ne izpolnjuje obveznosti, določenih z osebnim načrtom;
  3. se ne udeležuje individualne ali skupinske obravnave;
  4. svetovalcu, drugi osebi na probacijski enoti, izvajalcu sankcije ali komu tretjemu, ki sodeluje pri izvajanju probacijske naloge grozi, ga žali, ponižuje, zasleduje, snema, fotografira ali na kakšen drug neprimeren način otežuje ali onemogoča izvrševanje probacijske naloge;
  5. na razgovor pri svetovalcu na dogovorjeni datum ne pride in svojega izostanka ne opraviči iz opravičljivih razlogov;
  6. na razgovor ali obravnavo zamuja;
  7. odsotnosti ne sporoči pravočasno;
  8. mora razgovor ali skupinsko obravnavo na zahtevo svetovalca zaradi kršenja pravil ali nedostojnega vedenja zapustiti;
  9. ponavljajoče zamuja na delo v splošno korist;
  10. je ponavljajoče neupravičeno odsotna z dela v splošno korist;
  11. se hujše neprimerno vede do izvajalca sankcij ali do uporabnikov njegovih storitev;
  12. namerno poškoduje delovna sredstva ali inventar;
  13. opravlja delo v splošno korist pod vplivom alkohola ali prepovedanih drog;
  14. se izmika preventivnemu zdravstvenemu pregledu ali predpisanemu usposabljanju iz varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom s preizkusom usposabljanja za delo v splošno korist.

- (3) Če svetovalec ugotovi, da oseba kljub opozorilom in morebitni spremembi osebnega načrta ali navodil še vedno ne izpolnjuje svojih obveznosti, lahko vodja probacijske enote organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, predlaga spremembo sankcije.
- (4) Če organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, po prejemu obvestila o neizpolnjevanju obveznosti ugotovi, da niso več podani pogoji za njegovo izvajanje, lahko prekliče izrečeno sankcijo in na novo odloči. Ob neizpolnjevanju nalog v okviru dela v splošno korist sodišče s sklepom odloči, da se izrečena kazen zapora izvrši v obsegu neopravljenega dela.
- (5) Organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, mora o predlogu vodje probacijske enote odločiti v osmih dneh od prejema predloga.«

8. člen

V 21. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Probacijska enota izvršuje varstveno nadzorstvo ob pogojni obsodbi ali pogojnem odpustu, ob hišnem zaporu ter ob izvrševanju kazni v obliki dela v splošno korist kot nadomestne kazni zapora ali denarne kazni.«

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Pomoč je usmerjena v svetovanje pri razreševanju stisk in težav ter vzpostavljanje življenjskih okoliščin in ustreznih sprejemljivih oblik vedenja.«

Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Nadzor je usmerjen v nadziranje izpolnjevanja obveznosti in navodil v sklopu probacijske naloge.«

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Za namen izvrševanja varstvenega nadzorstva se lahko svetovalec poveže s policijo in centrom za socialno delo; v ta namen lahko svetovalec pridobi podatke policije ali centra za socialno delo o obravnavanju osebe, ki se nanašajo na vzrok, potek in vsebino obravnave.«

Dosedanji šesti odstavek postane sedmi.

9. člen

V 23. členu se v četrtem odstavku za besedilom »v javnem interesu« doda besedilo «državni organi,«.

10. člen

V 27. členu se dodata nova drugi in peti odstavek, ki se glasita:

»(2) Za namene iz prejšnjega odstavka se lahko skliče multidisciplinarni tim, ki ga sestavljajo predstavniki s tistih področij, kjer so zaznane težave in na katerem udeleženci izmenjujejo podatke o zaznanih težavah, prepoznanih možnostih in ustrezni pomoči.«

»(5) Če policija pri izvrševanju nalog in pooblastil v okviru svojih pristojnosti ugotovi, da oseba krši prepovedi izrečene po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini ali prepoved približevanja določeni osebi, kraju ali območju po zakonu, ki ureja naloge in pooblastila policije, o tem obvesti probacijsko enoto.«

Dosedanji tretji odstavek, ki postane četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Probacijska enota lahko preveri, ali je center za socialno delo obravnaval osebo v povezavi z nasiljem ali zalezovanjem in zahteva poročilo o obravnavi.«

Dosedanji drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

11. člen

33. člen se spremeni tako, da se glasi:

»33. člen

(uslužbenci uprave)

1) Delavci uprave so probacijski uslužbenci ali uslužbenke (v nadaljnjem besedilu: probacijski uslužbenci).

2) Svetovalci, ki izvršujejo probacijske naloge, vodje probacijskih enot in direktor so probacijski uslužbenci s posebnimi dolžnostmi in posebnimi pooblastili (v nadaljevanju: pooblaščené uradne osebe). V aktu o sistemizaciji delovnih mest se določi tista delovna mesta, na katerih delajo pooblaščené uradne osebe.

3) Pooblaščené uradne osebe opravljajo naloge, povezane z večjo nevarnostjo in s posebno obremenitvijo / s težjo psihično obremenitvijo pri obravnavi oseb, zato imajo pravico do:

- dodatnega pokojninskega zavarovanja v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje,

- dodatka za stalnost za vsako začeto leto delovne dobe v upravi, pri čemer se v delovno dobo všteje tudi delovna doba, ko je bila pooblaščená uradna oseba upravičena do dodatka za stalnost pri drugem organu,

- dodatka za nevarnost in posebne obremenitve,

- dodatnih dveh dni letnega dopusta zaradi zahtevnosti dela.

(4) Minister podeljuje na predlog posebne komisije delavcem uprave in drugim zaslužnim za dosežke na področju probacije priznanja za izjemne uspehe širšega družbenega pomena, ki prispevajo k boljšemu izvajanju probacije ter k razvoju in krepitvi alternativnih oblik izvrševanja kazenskih sankcij.

(5) Natančnejše pogoje za podeljevanje nagrad in priznanj iz prejšnjega odstavka, sestavo komisije in postopek za podeljevanje nagrad in priznanj predpiše minister.

12. člen

V 38. členu se v 1. točki za besedo »priimek« doda beseda »spol,«

Za 5. točko se dodata nova 6. in 7. točka, ki se glasita:

»6. podatke o ožjih družinskih članih: ime in priimek družinskih članov, razmerje do osebe, in starost družinskih članov,

7. podatke o osebah, ki skupaj z osebo bivajo na istem naslovu; ime in priimek, rojstni podatki in razmerje do osebe,«

V 6. točki, ki postane 8. točka, se na koncu pika nadomesti z vejico in doda besedilo: »psihološka oziroma psihiatrična izvedeniška mnenja ter poročila in podatki centrov za socialno delo, če je to potrebno za obravnavo osebe.«

13. člen

V 39. členu se doda nova 11. točka, ki se glasi:

» 11. podatke o prestajanju kazni zapora ali pripora.«

14. člen

V 40. členu se doda nova 6. točka, ki se glasi:

» 6. podatek o mnenju in predlogih komisije o začasni nezaposljivosti in predvideno trajanje začasne nezaposljivosti.«

15. člen

42. člen se spremeni tako, da se glasi:

»42. člen
(viri za pridobivanje podatkov)

(1) Uprava lahko brezplačno pridobiva podatke o osebi, ki so nujno potrebni za izvrševanje probacije po tem zakonu iz obstoječih zbirk podatkov naslednjih upravljavcev:

1. Ministrstva pristojnega za notranje zadeve – podatke iz centralnega registra prebivalstva (osebno ime, spol, EMŠO, državljanstvo, davčna številka osebe, stalno ali začasno prebivališče ne glede na državo bivanja, družinski člani, država bivanja, naslov za vročanje, zakonski stan, sprememba osebnega imena, podaljšanje in odvzem roditeljske pravice ter datum prenehanja tega ukrepa, odvzem in vrnitev poslovne sposobnosti, skrbništvo ter datum prenehanja tega ukrepa, podatke o izdanem dovoljenju za prebivanje tujca, serijska številka dovoljenja, vrsta dovoljenja, razlog in namen izdaje, datum izdaje in obdobje veljavnosti, podatek o tem, ali je dovoljenje za prebivanje veljavno oziroma ali je prenehalo veljati), podatek o skupnosti/osebah prijavljenih na isti stanovanjski enoti (osebno ime in EMŠO oseb v skupnem gospodinjstvu, podatek o nosilcu gospodinjstva in razmerju do nosilca gospodinjstva), s povezovanjem zbirk na podlagi povezovalnega znaka;

2. Policije – podatke o kaznivem dejanju: osebno ime in EMŠO (vrsta, kraj, čas, način, motiv, opis predmetov kaznivega dejanja, škoda ter druge okoliščine) – iz evidence kaznivih dejanj; podatke o prekršku: osebno ime in EMŠO (vrsta, kraj, čas, način storitve, motiv, opis predmetov prekrška, udeleženci, ter posledica), ter odrejeni začasni ukrepi – iz evidence prekrškov; podatek o iskani osebi: osebno ime in EMŠO, vrsta ter veljavnost ukrepa odredbodajalca – iz evidence iskanih oseb; podatke o odvzemu prostosti: kraj, čas in razlog odvzema – iz evidence oseb, ki jim je odvzeta prostost; podatke o izdanih odredbah o prepovedi približevanja: podatek o osebi, ki ji je izdana odredba, povzetek vsebine odredbe, datum izdaje odredbe, podatek iz odločbe sodišča z rokom trajanja ukrepa, podatki centrov za socialno delo in organizacij, ki sodelujejo pri razreševanju družinskega nasilja – iz evidence izdanih odredb za prepoved približevanja; podatke o pogršanih osebah: podatek o pogršani osebi, čas ter okoliščine pogršanja – iz evidence pogršanih oseb;

3. Ministrstva pristojnega za izobraževanje oziroma izvajalcev vzgojno-izobraževalne ali študijske dejavnosti – podatek o vključenosti oseb v vzgojno oziroma izobraževalni oziroma višješolski zavod (ime osnovne šole ali srednje šole ali višje strokovne šole ter obdobje vključenosti), podatek o letniku izobraževanja, podatek o nazivu izobraževalnega programa in smeri, podatek o statusu (dijak, študent, udeleženec izobraževanja odraslih), podatek o načinu izobraževanja (redno oziroma izredno); podatek o vključenosti osebe v izobraževalni program (ime fakultete, obdobje vključenosti), naziv študijskega programa, podatek o letniku izobraževanja, podatek o načinu izobraževanja (redno oziroma izredno), podatek o opravljenih izpitih v študijskih letih;

4. Ministrstva pristojnega za socialne zadeve – podatek o denarni socialni pomoči ali varstvenemu dodatku, preživnini, podatek o sostarševstvu;

5. Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v obvezno zdravstveno zavarovanje (podlaga za zavarovanje osebe, datum prijave in odjave v obvezno zdravstveno zavarovanje osebe), podatke o zavarovanju za poškodbe pri delu in poklicne bolezni po predpisih o zdravstvenem zavarovanju za osebe, ki opravljajo splošno koristna dela (podlaga za zavarovanje osebe, datum prijave in odjave) in podatke o zavarovanju za invalidnost in smrt, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju za osebe, ki na podlagi predpisov, ki urejajo prekrške ali izvrševanje kazenskih sankcij, opravljajo določene naloge v splošno korist;

6. Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatek o brezposelnih osebah iz evidence brezposelnih oseb in evidence iskalcev zaposlitve (datum prijave in odjave v evidenco ter o razlogih prenehanja vodenja v evidenci, podatke o obdobju upravičenosti do denarnega nadomestila in dodatka za aktivnost), podatek iz evidence brezposelnih oseb, ki so začasno nezaposljive (podatek o datumu obravnave na komisiji, podatek o mnenju in predlogih ukrepov komisije in predvideno trajanje začasne nezaposljivosti);

7. Ministrstva pristojnega za pravosodje – podatke o neizbranih obsodbah iz kazenske evidence, o neizbranih vzgojnih ukrepih iz evidence vzgojnih ukrepov, podatke o plačilnih nalogih in sodbah, ki so podlaga za vpis podatkov v evidenco, o kazenskih točkah v cestnem prometu in podatke o pravnomočnih sodbah ali sklepih o prekrških;

8. Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij - podatek o datumu nastopa kazni, izteku kazni oziroma predvidenem odpustu iz zapora; podatek o datumu sprejema in izpustitve iz pripora;

(2) Če uprava, zaradi izvajanja pristojnosti in nalog iz tega zakona ter zaradi varstva in učinkovitega uresničevanja interesov pravne države, zbira osebne in druge podatke o osebah za namen vključitve v zbirko podatkov o osebah iz obstoječih zbirk podatkov, ji morajo državni organi in pravne osebe, ki na podlagi zakona in v okviru svoje dejavnosti ali v zvezi z njo vodijo zbirke podatkov na podlagi pisne ali podobne izkazljive zahteve brezplačno posredovati zahtevane osebne in druge podatke, kar se lahko omogoči tudi na podlagi elektronskega dostopa.

(3) Uprava lahko obdeluje tudi druge osebne podatke osebe, ki je podala privolitev za obdelavo osebnih podatkov za potrebe izvrševanja probacijske naloge.«

16. člen

Za 44. členom se doda nov 44.a člen, ki se glasi:

»44. a člen
(dostop do podatkov v znanstveno-raziskovalne namene)

(1) Direktor lahko znanstveno-raziskovalni organizaciji ali raziskovalcu z odločbo odobri dostop do zbirke podatkov iz 37. člena, ki vsebuje osebne podatke, če ta izkaže, da učinkovite izvedbe raziskave oziroma njenega namena ni mogoče doseči z obdelavo anonimiziranih podatkov ali bi bilo to povezano z nesorazmernim naporom ali stroški.

(2) Znanstveno-raziskovalna organizacija ali raziskovalec predloži direktorju predstavitveni elaborat raziskave, ki mora vsebovati:

- naslov raziskave,
- nosilca raziskave (pravna oseba ali raziskovalec),
- neposredne izvajalce raziskave (osebno ime, naziv, prebivališče, razmerje do nosilca raziskave ali morebitni mentor),
- raziskovalno področje (opisno),
- namen oziroma cilj raziskave in
- strokovno utemeljitev o izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka tega člena.

(3) Znanstveno-raziskovalna organizacija ali raziskovalec, ki mu je na podlagi prvega odstavka tega člena odobren dostop do podatkov, jih ne sme uporabiti v namene izven raziskave ali jih razkriti osebam, ki niso izvajalci raziskave v skladu s predstavitvenim elaboratom. To dolžnost potrdi v pisni obliki pred seznanitvijo s podatki.«

17. člen

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

Dodatek za stalnost se priznava od začetka delovanja Uprave za probacijo, obračunavati pa se začne od dneva uveljavitve tega zakona.

18. člen

(uveljavitev in začetek uporabe zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije,
Št.
Ljubljana, dne
EPA

Državni zbor
Republike Slovenije
..... l.r.
Predsednik

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu (7. člen)

Med obveznosti osebe, ki ji je naložena skupnostna sankcija spada tudi sodelovanje pri izdelavi ocene dejavnikov tveganja in potreb, ki je osnova za izdelavo osebnega načrta ter njeno aktivno sodelovanje med izvrševanjem probacijske naloge, kar zahteva udeležbo osebe na dogovorjenih razgovorih ter sprotno sporočanje razlogov za morebitno opravičeno odsotnost osebe, vključno s sporočanjem morebitne neudeležbe zaradi bolniške odsotnosti. Odnos med svetovalcem in osebo je zaupne narave.

K 2. členu (7a. člen)

Dodan je nov člen, katerega vsebina je trenutno urejena v Pravilniku o izvrševanju probacijskih nalog, zaradi njenega pomena pa jo je sistemsko pravilneje urediti v zakonu. Nanaša se na identifikacijo osebe ob prvem stiku s probacijskim uslužbencem, na način ugotavljanja identitete in podpis izjave, s katerim oseba potrjuje, da je seznanjena s svojimi pravicami in obveznostmi ter posledicami nesodelovanja pri izvrševanju probacijskih nalog. Za potrebe identifikacije osebe se uporablja identifikacijski dokument - vsak uradno izdan dokument, ki vsebuje fotografijo imetnika in ga je izdal državni organ, kot so potni listi, osebne izkaznice, dovoljenja za prebivanje, potovalni dokumenti in vozniška dovoljenja.

K 3. členu (13. člen)

Spremenjeni 13. člen določa v katerih primerih svetovalec izdelava oceno dejavnikov tveganja in potreb, saj pri kratkotrajnih probacijskih nalogah in tistih, pri katerih ni varstvenega nadzorstva, priprava ocene ni smiselna. Spremenjeni člen določa pripravo ocene, kadar je varstveno nadzorstvo daljše od šestih mesecev ter za izdelavo poročila za sodišče ali državnega tožilca, lahko pa tudi v drugih primerih, če svetovalec meni, da je priprava ocene potrebna.

K 4. členu (14.a člen)

Nov 14. a člen delno ureja vsebino sedanjega 15. člena, podrobneje pa opredeljuje oziroma razlikuje med osebnimi stiki in drugimi stiki, vrsto in pogostost stikov pa bo opredelil pravilnik in to glede na dolžino sankcije, vrsto sankcije in oceno dejavnikov tveganja in potreb.

K 5. členu (15. člen)

V tem členu je podana vsebina osebnega načrta, roki za njegovo pripravo ter v katerih primerih se osebni načrt ne pripravi, in sicer kadar je osebi naložena oprava dela v splošno korist po zakonu, ki ureja kazenski postopek ali po zakonu o prekrških, saj gre v obeh primerih za probacijski nalogi brez varstvenega nadzorstva in za manjše število naloženih ur dela v splošno korist. Določen je tudi daljši rok za sprejem osebnega načrta in sicer 60 dni od prve zglasitve osebe na probaciji, oziroma 30 dni pri tistih probacijskih nalogah, kjer osebnega načrta ni treba narediti s pomočjo modela.

K 6. členu (16. člen)

Spremenjeni 16. člen natančneje določa obveznosti izvajalcev sankcij – to je v primeru izvrševanja dela v splošno korist ali izvajalcev navodil ob varstvenem nadzorstvu, da probacijski enoti poročajo o izvrševanju naloženih obveznosti. Določeno je tudi, v kakšnih časovnih rokih mora svetovalec poročati organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, in od kdaj teče ta rok. Za probacijsko nalogo dela v splošno korist po zakonu, ki ureja prekrške in zakonu, ki ureja kazenski postopek, predlog ne predvideva vmesnega poročanja, temveč se pripravi le končno poročilo za organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge.

K 7. členu (17. člen)

Dikcija prvega odstavka veljavnega člena je izboljšana, saj svetovalec neizpolnjevanje naloženih obveznosti lahko ugotovi sam ob delu z osebo, bodisi ob poročilu izvajalca sankcij o tem, da oseba ne izpolnjuje obveznosti ali navodil. To določilo natančno določa, kar je trenutno urejeno v pravilniku, kdaj se šteje, da oseba ne izpolnjuje naloženih obveznosti, določenih s pravnim aktom ali pa z osebnim načrtom, ki ga je svetovalec pripravil skupaj z osebo in ga je ta tudi podpisala, določa pa tudi kakšne so možnosti ob takšni ugotovitvi.

K 8. členu (21. člen)

Spremembe 21. člena zasledujejo jasnejšo opredelitev, kdaj probacijska enota izvršuje varstveno nadzorstvo, pomembna pa je dopolnitev, ki daje svetovalcu pravno podlago za pridobitev podatkov policije in centrov za socialno delo, ki jih potrebuje za uspešno izvrševanje varstvenega nadzorstva. Probačijska enota tako lahko pridobi podatke, ki se nanašajo na vzrok, potek in vsebino obravnave, pri čemer to zajema tudi sodelovanje osebe ter druge pomembne informacije, z namenom celovitejše obravnave osebe v probaciji. Pri definiciji pomoči se tekst izboljšuje tako, da je jasneje določeno, da je pomoč usmerjena v svetovanje pri razreševanju stisk in težav, ne pa v njihovo razreševanje. Svetovalec namreč na podlagi ugotavljanja tveganja in potreb osebe usmeri osebo npr. v iskanje zaposlitve ali iskanje nastanitve v pristojne institucije.

K 9. členu (23. člen)

V tem členu se dopolnjuje nabor pravnih oseb, ki so lahko izvajalci sankcij za delo v splošno korist, in sicer se med njih dodaja tudi državne organe, saj je iskanje ustreznih izvajalcev sankcij pogosto težavna naloga. S širitvijo na državne organe, kjer bi lahko osebe opravljale pomožna nepridobitna dela, bi se olajšalo zagotavljanje ustreznega dela.

K 10. členu (27. člen)

Dopolnitev tega člena pomeni izboljšavo v izvrševanju probacijskih nalog v smislu poglobljenega sodelovanja z drugimi organi, ki lahko nudijo pomoč s sodelovanjem med njimi, tudi s pomočjo multidisciplinarnih timov. Pomembna dopolnitev je tudi dolžnost obveščanja s strani policije o kršitvah prepovedi približevanja tako po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini, kot po zakonu, ki ureja naloge in pooblastila policije.

K 11. členu (33. člen)

Probačijski uslužbenci so pri svojem delu izpostavljeni raznim oblikam nevarnosti, saj njihovo delo zajema:

- delo z osebami z motnjami vedenja in osebnosti, ki imajo, težave s kontrolo jeze in impulzivnostjo, s tem pa imajo višjo toleranco do nasilja, z osebami z antisocialno simptomatiko in psihopatskimi osebnostnimi potezami,
- delo z osebami, ki se ob soočenju s probacijsko nalogo pogosto odzovejo z odklonilnim vedenjem,
- delo z osebami, ki se soočajo z različnimi težavami v duševnem zdravju (suicidalna, depresivna, anksiozna stanja, posttravmatska stresna motnja, ADHD, odvisnost od različnih substanc ipd.), obravnava oseb s težavami v duševnem zdravju (predhodne in aktualne psihiatrične obravnave), katerim je odrejena bodisi ambulantna bodisi bolnišnična obravnava, delo z osebami, ki imajo postavljenih več diagnoz (komorbidnost),
- delo z osebami, ki izvršujejo/so izvrševale nasilna kazniva dejanja,
- delo z osebami, ki so prestajale zaporno kazen v zavodih za prestajanje kazni zopora ali pa so bile v priporu, pri čemer delo z njimi poteka neposredno, v zaporih pa se spremstva kot tudi določene obravnave izvajajo v spremstvu pravosodnih policistov,
- delo z osebami, ki imajo težave z uživanjem prepovedanih substanc, njihovo vedenje pa je nepredvidljivo, manipulativno, impulzivno, lastno vedenje nadzorujejo v omejen obsegu, uživanje substanc pa vpliva na zmožnost komunikacije in sposobnost mišljenja ter zmožnost obvladovanja impulznega vedenja, osebe potrebujejo več nadzora, strukture, dobro načrtovane aktivnosti, jasne meje in navodila, jasne informacije o posledicah kršitev, neizpolnjevanja obveznosti, so vključene v različne faze zdravljenja (potrebujejo posebno pozornost in podporo v fazah odtegnitve substanc),
- delo z osebami, ki so nosilci nalezljivih bolezni (npr. hepatitis B in C),
- delo z osebami, ki imajo različne stopnje kognitivnih sposobnosti (nižje kot so, težje je delo z njimi, saj se pojavljajo številne težave v komunikaciji, razumevanju navodil, nalog, obveznosti, kar zahteva nenehno iskanje in nato uporabo primernih strokovnih pristopov),
- izvajanje nadzora na domu storilca kaznivega dejanja v primeru hišnega zopora, s tem pa so izpostavljeni raznim nevarnostim nasilja, groženj, saj so nadzori nenapovedani, oseba na nadzor ni

pripravljena, ga ne pričakuje, prav tako pa na nadzor niso pripravljene člani skupnega gospodinjstva; nadzori se izvajajo ob vseh urah in ob vseh delovnikih oziroma dela prostih dneh,

- izvrševanje nadzora osebe na domu, kjer je v celotni družini problem odvisnosti od prepovedanih substanc, uporaba prepovedanih substanc pa ima pogosto za posledico negativne, lahko tudi nasilne, agresivne reakcije,
- delo s storilci kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, kar pomeni delo z osebami, ki so izvajali eno najhujših oblik nasilja,
- delo z osebami, ki jih obravnava policija (prepovedi približevanja s področja družinskega nasilja),
- delo z ranljivimi osebami v njihovem življenjskem okolju (subkulturalna okolja kot npr. romska naselja, kjer je večje število prebivalcev, nizki higienski standardi, večja izpostavljenost ne-sprejemanju družbeno veljavnih pravil in norm, odklonilnemu vedenju ipd.),
- soočanje z verbalnim nasiljem, ki lahko preide tudi v fizično nasilje, predvsem v situacijah, ko osebe naloženih obveznosti ne izpolnjujejo ali pa prihaja do kršitev pri izvrševanju naloge, probacijski uslužbenec pa je zakonsko dolžan o navedem obvestiti organ, ki je zahteval izvrševanje probacijske naloge (če organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, po prejemu obvestila o neizpolnjevanju obveznosti ugotovi, da niso več podani pogoji za njegovo izvajanje, lahko prekliče izrečeno sankcijo in na novo odloči, s čemer pa se posega v svobodo posameznika),
- izpostavljenost nevarnosti verbalnemu in fizičnemu nasilju izven delovnega okolja in delovnega časa.

Ob obravnavi oseb so probacijski uslužbenci izpostavljeni, zaradi zahtevnosti dela in populacije, tudi posebnim obremenitvam, ki se nanašajo na:

- vodenje osebnih in anamnestičnih razgovorov z osebo in prepoznavanje dejavnikov tveganj in potreb, saj morajo oblikovati prave cilje osebnega načrta skupaj z osebo, ki jih bo ta lahko dosegla in jih ne bo zavračala, (vzpostavljanje stika, pridobivanje zaupanja, postavljanje pravil, zahtev, ciljev, odgovornosti ipd.),
- vzpostavljanje delovnega odnosa, ki upošteva potrebe, sposobnosti, motivacijo in zmožnosti učenja osebe,
- motivacijske in svetovalne razgovore z osebami v okviru priprave osebnega načrta ter nato pri izvrševanju probacijskih nalog, v okviru pomoči pri razreševanju stisk in notranjih konfliktov, ki so povezani z njihovimi življenjskimi, poklicnimi in osebnostnimi stiskami in težavami, v okviru napotovanja k različnim institucijam, društvom z namenom vključitve v različne programe obravnave nasilja, zdravljenja odvisnosti od alkohola, prepovedanih drog, psihološke obravnave (osebo soočati z navodili, izrečenimi, spodbujati k obiskovanju določene svetovalnice) idr.,
- izvajanje razbremenilnih razgovorov, ki so toliko bolj zahtevni v primerih, kjer gre za delo z nasilnimi osebami (npr. nasilje v družini ipd.) ,
- delo z osebo, hkrati pa tudi z izvajalci sankcij in lokalno skupnostjo s ciljem odprave predsodkov, stigmatizacije, težav, konfliktov,
- izvajanje nadzora na domu in pri izvajalcih sankcij, delo izven delovnega časa (tudi v nočnem času), v času prostih dni in praznikov,
- reflektiranje težkih življenjskih situacij na probacijskega uslužbenca (preigravanje nezdravih odnosov s strani osebe zahteva od probacijskih uslužbencev čustveno zrelost, sposobnost uravnavanja lastnih impulzov, neprijetnih čustvenih stanj, hkrati pa mora tudi znati uporabljati različne strokovne pristope, da z osebo vzpostavi primeren delovni odnos),
- ambivalentna vloga probacijskega uslužbenca, saj ima probacijski uslužbenec dolžnost in odgovornost prijave nasilja v družini – je v vlogi represije, po drugi strani pa pomoči in podpore, pri čemer se pri osebi ne sme zanemariti njene stopnje nagnjenosti k nasilju, maščevanju,
- izpostavljenost probacijskega uslužbenca v postopkih podajanja predlogov za spremembo sankcije ter pričanje na sodišču probacijskega uslužbenca v primeru podanega predloga spremembe (v očeh osebe pogosto tudi odgovorno osebo za spremembo sankcije),
- primerna izbira izvajalca sankcij za storilca kaznivega dejanja, hkrati pa na nek način tudi posredno prevzemanje odgovornosti za osebo (nasilno vedenje do uslužbencev, možnosti izvrševanja kaznivih dejanj, npr. poškodovanje lastnine, kraje ipd.),

- delo je usmerjeno v re-socializacijo oseb, tako tistih, ki so pogojno odpuščene s prestajanja kazni zapora z varstvenim nadzorstvom kot tudi tistih, kjer se kazen zapora izvrši na alternativen način (delo v splošno korist, hišni zapor, pogojna obsodba z varstvenim nadzorstvom),
- uporabo različnih metod in strokovnih pristopov, s katerimi se usmerja osebe v spreminjanje vedenjskih vzorcev, navad, stališč, s ciljem družbeno sprejemljivega vedenja,
- motiviranje osebe k aktivnem reševanju osebne stiske, okoliščin,
- odziv in nudenje pomoči ter podpore pri zaznanih osebnih stiskah oseb in v primerih kriznih intervencij (npr. suicidalnost),
- objektivno poročanje organu, ki je zahteval izvrševanje probacijske naloge ter ob morebitni kršitvi podajanje predloga o preklicu pogojnega odpusta, kljub pritiskom in grožnjam oseb,
- motiviranje in odvrščanje oseb od ponovitve kaznivega dejanja.

Pri vseh probacijskih nalogah se svetovalci tako neposredno srečujejo s storilci kaznivih dejanj in storilci prekrškov ter so vsakodnevno izpostavljeni neposredni nevarnosti in psihičnih obremenitvam, hkrati pa izvrševanje probacijskih nalog pomeni, zaradi zelo odgovornega dela, tudi prevzemanje posebnih obremenitev, zato predlog zakona ureja določene dodatke zaradi narave njihovega dela podobno, kot je to urejeno za pooblaščenec uradne osebe po drugih predpisih, ki opravljajo podobno naravo dela.

K 12., 13. in 14. členu (38., 39. in 40. člen)

Navedeni členi, ki se dopolnjujejo, sodijo v poglavje »Zbirka podatkov o osebah in varstvo osebnih podatkov«, kjer se zbirajo podatki o identiteti osebe, njenih družinskih članih ter o družinskem statusu, družinskih in socialnih razmerah osebe, o probacijskih nalogah in o izvrševanju probacijskih nalog. Med dosedanjim izvrševanjem probacijskih nalog in zbiranjem podatkov za zbirko podatkov, se je pokazala potreba po zbiranju dodatnih podatkov zaradi učinkovitejšega izvrševanja, zato je v posamezne člene tega poglavja dodana podlaga za zbiranje dodatnih podatkov.

K 15. členu (42. člen)

Obstoječi 42. člen ureja pridobivanje podatkov iz različnih virov, ki jih probacijski uslužbenci potrebujejo za kvalitetno opravljanje probacijskih nalog. V obdobju od sprejetja Zakona o probaciji do danes so se nazivi in organizacijska shema posameznih ministrstev oziroma virov večkrat spremenili, prav tako pa se je tekom izvajanja probacijskih nalog pokazala potreba po dodatnih podatkih iz posameznih virov, zato je potrebna prilagoditev in dopolnitev tega člena. Največja dopolnitev zajema podatke Policije, ki vodi številne evidence, med njimi take, ki so pomemben vir pri izvrševanju probacijskih nalog.

K 16. členu (nov 44.a člen)

Nov 44. a člen ureja dostop do osebnih podatkov iz Zbirke podatkov o osebah znanstveno raziskovalnim organizacijam ali raziskovalcem v primerih, ko se določena raziskava ne more učinkovito izvesti z obdelavo anonimiziranih podatkov ali pa bi bilo to povezano z nesorazmernimi napori ali stroški. Dostop do teh podatkov pod pogoji, določenimi v tem členu, odobri direktor Uprave za probacijo.

K 17. členu (prehodna in končna določba)

Prehodna določba ureja situacijo ob uvedbi dodatka za stalnost in sicer določa, da se ta dodatek priznava od začetka delovanja Uprave za probacijo, obračunavati pa se začne od dneva uveljavitve tega zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

7. člen

(obveznosti osebe)

Oseba mora:

- izpolnjevati vse obveznosti in navodila, ki ji jih je naložilo sodišče, državni tožilec ali komisija za pogojni odpust,
- sodelovati pri pripravi osebnega načrta,
- izpolnjevati vse obveznosti in navodila, določene v osebnem načrtu,
- nemudoma sporočiti spremembo naslova stalnega ali začasnega bivališča in druge podatke, pomembne za izvajanje probacije,
- navajati resnične podatke.

13. člen

(ocena dejavnikov tveganja)

(1) Za potrebe priprave osebnega načrta oziroma za izdelavo poročila za sodišče, državnega tožilca ali komisijo za pogojni odpust, probacijska enota izdelava oceno dejavnikov tveganja in potreb po strokovni obravnavi za uspešnejšo vključitev osebe v družbo (v nadaljnjem besedilu: ocena dejavnikov tveganja) s pomočjo uporabe predpisanega modela ocenjevanja dejavnikov tveganja, ki ga predpiše minister.

(2) Za pripravo ocene dejavnikov tveganja iz prejšnjega odstavka se uporabljajo osebni podatki iz zbirke podatkov o osebah, ki jo uprava vodi na podlagi 37. člena tega zakona ter drugi podatki, ki niso osebni podatki.

15. člen

(osebni načrt)

(1) Osebni načrt je individualiziran način izvrševanja sankcije, ki jo je določil organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge. Osebni načrt se pripravi glede na vrsto probacijske naloge na podlagi ocene dejavnikov tveganja, razgovora z osebo, individualnih potreb ter okoliščin osebe in osebnih podatkov iz zbirke podatkov o osebah iz prve alineje drugega odstavka 37. člena tega zakona ter drugih podatkov, ki niso osebni podatki, pridobljenih na podlagi tega zakona.

(2) V osebnem načrtu se opredelijo stiki med osebo in svetovalcem, morebitni izvajalci sankcij, po potrebi se opredelijo tudi dejavniki, ki vplivajo na storitev kaznivega dejanja osebe in ukrepi, katerih cilj je odprava teh dejavnikov, metode in roki za njihovo izvajanje in roki za izvedbo osebnega načrta.

(3) Stiki z osebo se izvajajo v obliki individualnih razgovorov ali skupinskih srečanj, ki potekajo v probacijski enoti, pri izvajalcih individualnih ali skupinskih socialnovarstvenih, izobraževalnih, psihosocialnih, zdravstvenih ali drugih ustreznih programov, ki jih izvajajo organi,

organizacije, nevladne organizacije ali druge pravne ali fizične osebe (v nadaljnjem besedilu: izvajalec sankcij), na domu osebe ali v drugih prostorih, dogovorjenih v osebni načrtu.

(4) Ne glede na prejšnje odstavke tega člena, osebni načrt za osebe, ki jim je izvršitev dela v splošno korist določena po zakonu, ki ureja kazenski postopek ali po zakonu, ki ureja prekrške, vsebuje izvajalca sankcije, rok in obseg izvedbe dela v splošno korist, opredelitev stikov med osebo, svetovalcem in izvajalcem sankcije ter se pripravi na podlagi razgovora z osebo in individualnih potreb osebe.

(5) Osebni načrt potrdi vodja probacijske enote najpozneje v 30 dneh od prve zglasitve osebe na probacijski enoti. Oseba s svojim podpisom sprejme osebni načrt. Če oseba osebnega načrta ne podpiše, probacijska enota obvesti organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, ki lahko v skladu z zakonom, po katerem ji je bila sankcija izrečena, prekliče izrečeno sankcijo, na kar mora biti oseba opozorjena pred začetkom priprave osebnega načrta.

(6) Med izvajanjem osebnega načrta morata svetovalec in oseba vzdrževati redne osebne stike.

16. člen

(spremljanje osebnega načrta)

(1) Kadar je oseba napotena na delo v splošno korist ali kadar osebni načrt vsebuje tudi izvrševanje posameznih navodil, morajo izvajalci sankcij, pri katerih se naloge izvršujejo, probacijski enoti v skladu z dogovorom poročati o poteku izvajanja navodil za posamezno osebo.

(2) Svetovalec spremlja in nadzira, ali oseba izpolnjuje obveznosti, ki so ji bile naložene ter hkrati opozarja osebo na morebitna odstopanja od naloženih obveznosti.

(3) O izvrševanju varstvenega nadzorstva ob pogojni obsodbi ali pogojnem odpustu, o izvrševanju dela v splošno korist ali o izvrševanju hišnega zaporu svetovalec obvesti organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, vsake štiri mesece oziroma vsakih šest mesecev, če izrečeni ukrep traja več kot leto dni.

(4) Svetovalec izdelava končno poročilo o poteku posamezne sankcije ter ga posreduje organu, ki je zahteval izvrševanje probacijske naloge.

17. člen

(posledice neizpolnjevanja osebnega načrta)

(1) Če svetovalec na podlagi poročila iz prvega odstavka prejšnjega člena ugotovi, da oseba ne izpolnjuje naloženih navodil ali ne sodeluje oziroma v celoti ali deloma ne izpolnjuje obveznosti, določenih z osebnim načrtom, ali se izmika stiku s svetovalcem ali kako drugače krši naložene obveznosti, na to opozori osebo, lahko pa ji tudi predlaga spremembo osebnega načrta ali pa organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, predlaga spremembo navodil.

(2) Če svetovalec ugotovi, da oseba kljub opozorilu in morebitni spremembi osebnega načrta ali navodil še vedno ne izpolnjuje svojih obveznosti, lahko vodja probacijske enote organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge predlaga spremembo sankcije.

(3) Če organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, po prejemu obvestila o neizpolnjevanju obveznosti ugotovi, da niso več podani pogoji za njegovo izvajanje, lahko prekliče

izrečeno sankcijo in na novo odloči. Ob neizpolnjevanju nalog v okviru dela v splošno korist sodišče s sklepom odloči, da se izrečena kazen zapora izvrši v obsegu neopravljenega dela.

(4) Organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, mora o predlogu vodje probacijske enote odločiti v osmih dneh od prejema predloga.

21. člen

(izvrševanje varstvenega nadzorstva)

(1) Probacijska enota izvršuje varstveno nadzorstvo ob pogojni obsodbi z varstvenim nadzorstvom ali pogojnem odpustu z varstvenim nadzorstvom ter ob izvrševanju kazni v obliki dela v splošno korist oziroma hišnega zapora kot nadomestne kazni zapora ali denarne kazni.

(2) Varstveno nadzorstvo vključuje pomoč, nadzor ali varstvo s ciljem usmerjanja osebe k oblikam vedenja in vzpostavljanju življenjskih okoliščin, ki odvrtačajo od ponovitve kaznivega dejanja, ter spremljanje izpolnjevanja nalog in ciljev, določenih z osebnim načrtom.

(3) Pomoč je usmerjena v razreševanje stisk in težav ter vzpostavljanje življenjskih okoliščin in ustreznih sprejemljivih oblik vedenja.

(4) Nadzor je usmerjen v spremljanje in usmerjanje posameznika v različnih okoliščinah.

(5) Varstvo obsega vse potrebne ukrepe in aktivnosti, ki osebo usmerjajo k oblikam vedenja, ki odvrtačajo od storitve novega kaznivega dejanja.

(6) Glede na vrsto kaznivega dejanja, okoliščine storitve kaznivega dejanja, osebne lastnosti in druge okoliščine svetovalec z osebnim načrtom opredeli način izvrševanja varstvenega nadzorstva.

23. člen

(izvrševanje dela v splošno korist)

(1) Kadar sodišče kot način izvršitve kazni zapora, denarne kazni ali namesto plačila globe in stroškov postopka ali nadomestnega zapora, ali državni tožilec pri odloženem kazenskem pregonu ali v postopku poravnavanja osebi naloži opravo dela v splošno korist, pravomočno in izvršljivo sodno odločbo, sklep ali sporazum posreduje probacijski enoti z vsemi razpoložljivimi podatki, ki so pomembni za njeno izvajanje.

(2) Izvrševanje dela v splošno korist za osebo pripravi, vodi in nadzoruje probacijska enota.

(3) Samoupravne lokalne skupnosti so dolžne zagotavljati delo v splošno korist v okviru nalog iz svojih pristojnosti in zagotavljati izvajalce sankcij za njegovo izvrševanje. Seznam del in izvajalce sankcij najmanj enkrat letno posredujejo upravi in probacijski enoti. Probacijske enote lahko tudi same dopolnjujejo seznam izvajalcev sankcij, ki zagotavljajo delo v splošno korist.

(4) Izvajalec sankcij, kjer oseba opravlja delo v splošno korist, je lahko vsaka pravna oseba v Republiki Sloveniji, ki opravlja humanitarne ali komunalne dejavnosti, dejavnosti s področja varstva narave ali druge dejavnosti v javnem interesu, če teh dejavnosti ne izvaja izključno zaradi pridobivanja dobička. Dogovor o opravljanju dela v splošno korist sklenejo oseba, izvajalec sankcije in probacijska enota.

(5) Stroški zavarovanja za primer invalidnosti in smrti, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, zdravstvenega pregleda in usposabljanja za varno opravljanje dela se krijejo iz proračuna. Stroške prevoza in malice krije oseba, razen če je bila na dan sklenitve dogovora iz prejšnjega

odstavka upravičenka do socialnovarstvenih prejemkov. Drugi morebitni stroški, povezani z zagotavljanjem varnega in zdravega dela, gredo v breme izvajalske organizacije.

27. člen

(sodelovanje z drugimi organi)

(1) Če ima oseba težave v zvezi z zaposlitvijo, nastanitvijo, zdravljenjem, izobraževanjem ali potrebuje pomoč pri urejanju družinskih ali socialnih zadev, se svetovalec ob soglasju osebe poveže s pristojnim centrom za socialno delo ter z ustreznimi organi, podjetji in drugimi organizacijami, ki osebi lahko nudijo potrebno pomoč.

(2) Kadar je potrebna pomoč osebi zaradi družinskih stisk ali težav, se lahko svetovalec poveže tudi z njeno družino, če se oseba s tem strinja.

(3) Probacijska enota lahko preveri, ali je center za socialno delo obravnaval osebo v povezavi z nasiljem v družini in zahteva poročilo o obravnavi.

33. člen

(uslužbenci uprave)

(1) Delavci uprave so probacijski uslužbenci ali uslužbenke (v nadaljnjem besedilu: probacijski uslužbenci).

(2) Minister podeljuje na predlog posebne komisije delavcem uprave in drugim zaslužnim za dosežke na področju probacije priznanja za izjemne uspehe širšega družbenega pomena, ki prispevajo k boljšemu izvajanju probacije ter k razvoju in krepitvi alternativnih oblik izvrševanja kazenskih sankcij.

(3) Natančnejše pogoje za podeljevanje nagrad in priznanj iz prejšnjega odstavka, sestavo komisije in postopek za podeljevanje nagrad in priznanj predpiše minister.

38. člen

(podatki o identiteti osebe, njenih družinskih članih in družinskem statusu ter družinskih in socialnih razmerah osebe)

Podatki o identiteti osebe, njenih družinskih članih in o družinskem statusu, družinskih in socialnih razmerah, ki so pomembni za izvajanje probacije, se nanašajo na:

1. podatke o osebi, in sicer: ime in priimek, enotna matična številka, davčna številka, rojstni podatki, podatki o državljanstvu, podatki o prebivališču, osebna fotografija, prstni odtis v primerih izrečenega hišnega zapora,
2. podatke o socialnih razmerah osebe, podatke, ki se nanašajo na družinski status in družinske razmere ter odnose v družini,
3. podatke, ki se nanašajo na stanovanjske, bivanjske razmere,
4. podatke o izobrazbi, pridobljenih znanjih in zaposlitvah,
5. podatke o premoženjskem stanju, o plači, drugih prejemkih, obveznostih preživljanja,
6. podatke o zdravstvenem stanju in morebitni invalidnosti osebe.

39. člen

(podatki, ki se nanašajo na probacijske naloge)

Podatki, ki se nanašajo na probacijske naloge, vsebujejo:

1. pravni akt, ki je podlaga za izvrševanje probacijske naloge,
2. pravno opredelitev kaznivega dejanja ali prekrška,
3. datum začetka izvajanja, vrsto in trajanje probacijske naloge,
4. vrsto probacijskih nalog,
5. podatke o izvajalcih sankcij,
6. podatke o aktivnostih, potrebnih za pripravo in izvajanje osebnega načrta in osebni načrt osebe,
7. podatke o kazenskih postopkih, ki potekajo pri sodiščih zaradi utemeljenega suma storitve kaznivih dejanj,
8. podatke iz kazenske evidence fizičnih oseb, evidence o izrečenih vzgojnih ukrepih, o pravnomočnih odločbah o prekrških in iz skupne evidence kazenskih točk v cestnem prometu;
9. podatke o postopkih pristojnega državnega tožilstva,
10. podatke o pravnih postopkih, v katerih je bilo odločeno o škodi kaznivega dejanja ali prekrška.

40. člen

(podatki, ki se zbirajo med izvrševanjem probacijskih nalog)

Podatki, ki se zbirajo med izvrševanjem probacijskih nalog in se uporabljajo pri pripravi ali spremembi osebnega načrta za osebo, vsebujejo:

1. podatke o osebnosti in vedenju osebe,
2. oceno dejavnikov tveganja, če je bila za osebo izdelana,
3. psihološka, nevrološka, psihiatrična izvedeniška in druga mnenja,
4. poročila o poteku in doseženih rezultatih njegove obravnave med izvrševanjem probacijske naloge,
5. podatke o izrečenem ukrepu prepovedi približevanja.

42. člen

(viri za pridobivanje podatkov)

(1) Uprava lahko brezplačno pridobiva podatke o osebi, ki so nujno potrebni za izvrševanje probacije, po tem zakonu iz obstoječih zbirk podatkov naslednjih upravljavcev:

1. Ministrstva za notranje zadeve – podatke iz centralnega registra prebivalstva (osebno ime, EMŠO, državljanstvo, davčna številka osebe, stalno ali začasno prebivališče, družinski člani, država bivanja, naslov za vročanje, zakonski stan, sprememba osebne imena, podaljšanje

in odvzem roditeljske pravice ter datum prenehanja tega ukrepa, odvzem in vrnitev poslovne sposobnosti, skrbništvo ter datum prenehanja tega ukrepa, podatke o izdanem dovoljenju za prebivanje tujca, serijska številka dovoljenja, vrsta dovoljenja, razlog in namen izdaje, datum izdaje in obdobje veljavnosti, podatek o tem, ali je dovoljenje za prebivanje veljavno oziroma ali je prenehalo veljati), podatke o gospodinjstvu iz evidence gospodinjstev (osebno ime in EMŠO oseb v skupnem gospodinjstvu, podatek o nosilcu gospodinjstva in razmerju do nosilca gospodinjstva), s povezovanjem zbirk na podlagi povezovalnega znaka;

2. Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport oziroma izvajalcev vzgojno-izobraževalne ali študijske dejavnosti – podatek o vključenosti oseb v vzgojni oziroma izobraževalni oziroma višješolski zavod (ime osnovne šole ali srednje šole ali višje strokovne šole ter obdobje vključenosti), podatek o letniku izobraževanja, podatek o nazivu izobraževalnega programa in smeri, podatek o statusu (dijak, študent, udeleženec izobraževanja odraslih), podatek o načinu izobraževanja (redno oziroma izredno); podatek o vključenosti osebe v izobraževalni program (ime fakultete, obdobje vključenosti), naziv študijskega programa, podatek o letniku izobraževanja, podatek o načinu izobraževanja (redno oziroma izredno), podatek o opravljenih izpitih v študijskih letih;
3. centrov za socialno delo – podatek o denarni socialni pomoči ali varstvenemu dodatku, preživnini, podatek o sostarševstvu;
4. Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v obvezno zdravstveno zavarovanje (podlaga za zavarovanje osebe, datum prijave in odjave v obvezno zdravstveno zavarovanje osebe);
5. Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatek o brezposelnih osebah iz evidence brezposelnih oseb (datum prenehanja delovnega razmerja, datum prijave in odjave v evidenco ter o razlogih prenehanja vodenja v evidenci, podatke o višini, obdobju upravičenosti), podatek iz evidence brezposelnih oseb, ki so začasno nezaposljive (podatek o datumu obravnave na komisiji, podatek o mnenju in predlogih ukrepov komisije in predvideno trajanje začasne nezaposljivosti).

(2) Če uprava, zaradi izvajanja pristojnosti in nalog iz tega zakona ter zaradi varstva in učinkovitega uresničevanja interesov pravne države, zbira osebne in druge podatke o osebah za namen vključitve v zbirko podatkov o osebah iz obstoječih zbirk podatkov, ji morajo državni organi in pravne osebe, ki na podlagi zakona in v okviru svoje dejavnosti ali v zvezi z njo vodijo zbirke podatkov na podlagi pisne ali podobne izkazljive zahteve brezplačno posredovati zahtevane osebne in druge podatke, kar se lahko omogoči tudi na podlagi elektronskega dostopa.